

ROMANIA

EXPUNERE DE MOTIVE

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 2856
IEȘIRE	
Ziua... 08	Luna... 05... 20... 25

În prezent, Legea nr. 47/1992 reglementează organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Conform atribuțiilor conferite de lege, printre altele, Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului.

De asemenea, rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al României este validat de Curtea Constituțională.

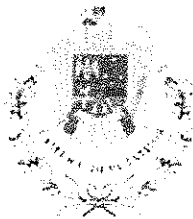
Prin Hotărârea nr. 31 din data de 02 decembrie 2024, Curtea Constituțională, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 47/1992, a dispus confirmarea și validarea rezultatelor alegerilor pentru funcția de Președinte al României din primul tur de scrutin din data de 24 noiembrie 2024, stabilind organizarea celui de-al doilea tur de scrutin pentru alegerea Președintelui României în ziua de 08 decembrie 2024, stabilind și ordinea de participare a candidaților - domnul Călin Georgescu și doamna Elena-Valerica Lasconi.

Ulterior, prin Hotărârea nr. 32 pronunțată în ședința din data de 06 decembrie 2024, Curtea Constituțională a hotărât anularea întregului proces electoral cu privire la alegerea Președintelui României și reluarea în integralitate a acestuia, urmând ca Guvernul României să stabilească o nouă dată pentru alegerea Președintelui României și un nou program calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare.

Cu toate acestea, Capitolul al III-lea, pct. 8 „Respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României” al Legii nr. 47/1992 nu prevede procedura în cazul invalidării rezultatului alegerilor pentru funcția de Președinte al României, ci cuprinde dispoziții privitoare la procedura în cazul contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și referitoare la contestațiile cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii.

Or, această hotărâre a Curții Constituționale a avut un puternic impact, atât în România, cât și în plan internațional.

Astfel, printr-o scrisoare din data de 13 decembrie 2024, Theodoros Rousapoulos, președintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, a solicitat un raport urgent Comisiei de la Veneția, prin care să se răspundă următoarei întrebări: *În ce condiții și potrivit căror norme juridice o curte constituțională poate invalida alegeri, pornind de la recentul caz din România?*

ROMANIA

Raportul urgent, redactat pe baza observațiilor raportorilor, a fost emis la data de 27 ianuarie, conform articolului 14 al Regulamentului interior revizuit al Comisiei, aprobat de aceasta în Sesiunea Plenară din 14-15 martie 2025.

În raportul publicat pe site-ul său la data de 18 martie 2025, Comisia de la Veneția a formulat următoarele recomandări cheie:

- A. Deciziile de anulare a rezultatelor alegerilor ar trebui să fie luate de cel mai înalt organism electoral, iar astfel de decizii ar trebui să poată fi revizuite de către cel mai înalt organism judiciar, de către Curtea Constituțională sau de către o curte electorală specializată, atunci când există un astfel de organism judiciar.
- B. Puterea curților constituționale de a invalida alegerile *ex officio* – dacă există – ar trebui să fie limitată la circumstanțe excepționale și reglementată în mod clar.
- C. Anularea unei părți a alegerilor sau a alegerilor în ansamblu poate fi permisă numai în circumstanțe foarte excepționale ca *ultima ratio* și cu condiția ca neregulile din procesul electoral să fi putut afecta rezultatul votului.
- D. Procesul decizional referitor la rezultatele alegerilor trebuie să fie însoțit de garanții adecvate și suficiente care să asigure, în special, o procedură echitabilă și obiectivă și o decizie suficient de motivată, bazată pe fapte clar stabilite care dovedesc nereguli atât de însemnate, încât ar fi putut influența rezultatul alegerilor; părțile afectate trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere și dovezile, iar puterea discreționară a judecătorului care examinează chestiunile electorale ar trebui să fie ghidată și limitată de condiții prevăzute de lege; deciziile trebuie luate în termene rezonabile;
- E. Ar trebui să fie posibilă contestarea rezultatelor alegerilor pe baza încălcării drepturilor, libertăților și intereselor electorale de către stat, actori electorali interesați publici și privați, precum și pe baza influenței media, în special a rețelelor sociale, inclusiv a celor sponsorizate și finanțate din străinătate.
- F. Statele ar trebui să reglementeze consecințele distorsiunilor informaționale, atacurilor cibernetice și altor amenințări digitale la adresa integrității alegerilor; candidaților și partidelor trebuie să li se acorde acces just și echitabil la media online, și ar trebui implementate reglementări pentru a asigura că sistemele de inteligență artificială ale intermediarilor Internetului nu favorizează anumite partide sau anumiți candidați în detrimentul altora.

G. Regulile generale de finanțare și transparență de campanie ar trebui să se aplice campaniilor online care utilizează platforme de social media; statele ar trebui, de asemenea, să reglementeze că publicitatea electorală online trebuie să fie identificată ca atare și să fie transparentă, și ca platformelor de social media să li se ceară să dezvăluie date despre publicitatea politică și sponsorii lor.

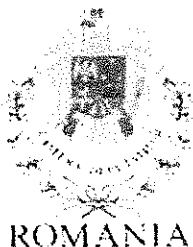
În lumina acestor evenimente și a recomandărilor Comisiei de la Veneția, prezenta inițiativă legislativă urmărește:

- Clarificarea competențelor Curții Constituționale privind validarea și invalidarea alegerilor prezidențiale, inclusiv limitarea posibilității de anulare a întregului proces electoral din oficiu.
- Detalierea procedurii prin care se poate dispune invalidarea, condiționând-o de existența unor contestații temeinic motivate, bazată pe fraude grave dovedite.
- Asigurarea garanțiilor procesuale și a unui cadru unitar care să îmbine stabilitatea rezultatelor alegerilor cu posibilitatea corectării eventualelor nereguli majore.
- Armonizarea cu standardele europene, în special cu recomandările Comisiei de la Veneția, pentru consolidarea încrederii publice în procesul electoral și în instituțiile democratice.

Principalele modificări aduse Legii nr. 47/1992 vizează, așadar: introducerea în mod expres a interdicției de a invalida *ex officio* procesul electoral, ulterior validării unui tur de scrutin, în absența unei contestații temeinic motivate, însoțite de probe; stabilirea unor condiții stricte în care se poate decide invalidarea (existența unor fraude ori încălcări grave, de natură să schimbe rezultatul); obligativitatea motivării extinse a deciziei de invalidare, cu indicarea dovezilor care au condus la o asemenea măsură și a modului în care neregulile au influențat rezultatul votului.

Aceste modificări vor conduce la armonizarea legislației privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale cu recomandările Comisiei de la Veneția cuprinse în Raportul Urgent CDL-PI(2025)001 privind anularea rezultatelor alegerilor de către Curtea Constituțională din România, emis la data de 27 ianuarie, conform articolului 14 al Regulamentului Interior revizuit al Comisiei, aprobat de aceasta în Sesiunea Plenară din 14-15 martie 2025.

De asemenea, date fiind aceste considerente, impactul propunerii este și după cum urmează:

- impactul social: prin introducerea unor reguli clare și conforme standardelor internaționale, se contribuie la menținerea încrederii cetățenilor în procesul electoral și se evită situații de incertitudine politică sau de tensiune socială.
- impactul juridic: Noile reglementări vor elimina vidul legislativ și vor pune în acord Legea nr. 47/1992 cu bunele practici europene, facilitând totodată cooperarea interinstituțională dintre Biroul Electoral Central și Curtea Constituțională.
- impactul economic: Prevenirea repetării unor alegeri anulate în mod neprevăzut reduce costurile bugetare generate de organizarea unor noi scrutine.

Totodată, prin reglementarea recomandărilor Comisiei de la Veneția, va avea loc o consolidare a statului de drept și o afirmare a autenticității democrației românești, atât pe plan intern, prin dovedirea respectării întru totul a drepturilor alegătorilor și candidaților în procesul electoral, cât și pe plan extern, prin dovedirea stabilității democrației noastre ca urmare a unor reglementări clare, precise și previzibile a legislației în materie electorală.

Drept urmare, vă solicit să oferiți voturile dumneavoastră pentru consolidarea statului român și a democrației noastre naționale.

INIȚIATOR: **Laurențiu PLAESU**

SENATOR: _____

LISTA
SUSTINĂTORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE „Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale”

Nr.crt	Nume și Prenume Deputat	Grup Parlamentar	Circumscripție Electorală	Semnătura
1.	SIMION GEORGE	AUR	12 BUC.	
2.	BIRO DANIEL RĂZVAN	AUR	28 MS	
3.	PARASCHIV CĂRĂIAN	AUR	24, IASI	
4.	MITREA SUMITENIA	AUR	29 NT	
5.	VULPOIU DOREL	AUR	18-GL	
6.	MICLĂU SAMUEL-VIRGIL	AUR	11 CS	
7.	MILU ELIACME	AUR	42 BUCUREȘTI	
8.	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	13 CLUJ	
9.	PASCARIU MIHAI-COSMIN	AUR	02 ARAD	
10.	DASCĂLU CRODINA E MARIUȘ	AUR	26 IAST	
11.	NEACȘU ILIE	AUR	16 DB	
12.	IOSUB COSMIL-TEODOR	AUR	12 DJ	
13.	AGLER EDUARD	AUR	27 MH	
14.	BASEA NELU VALENTIN	AUR	36 TR	
15.	VADIM-TUDOR LIDIA	AUR	12-BUC.	
16.	ZNACHE DIANA	AUR	04 BACĂU	
17.	TATIASĂ DAN	AUR	08 BU	
18.	GURCUIA LIVIU	AUR	24 IS	
19.	MÎHNESCU MUGUR	AUR	30 OT	

LISTA
SUSTINĂTORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE „Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale”

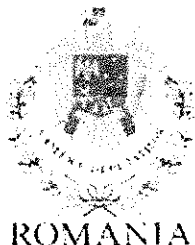
Nr.crt	Nume și Prenume Deputat	Grup Parlamentar	Circumscripție Electorală	Semnătura
20	Priescu Ionelă	AUR	20 Bory	
21	NEACȘU ANIRECA-FIRUTA	AUR	29 NEAMI	
22	LOVIN RAMONA	AUR	43 DIASPORA	
23	BUTURA CRISTINA	AUR	3 ARGEȘ	
24	CACIU GHEORGHE MARIUS	AUR	1 ALBA	
25	AVRĂMEȘCU ȘTEFĂNIȚĂ ALIN	AUR	31 PH	
26	CORNEȘ DANIEL-CĂTĂLIN	AUR	26 MM	
27	ȚILĂ ȘTRU	AUR	36 TR	
28	ȘERBAN GIAMINA	AUR	25 IF	
29	Cirilică Florin	AUR	09 BR	
30	MUNTEAȘIU ȘTEFAN	AUR	10 BZ	
31	ROȘTIȚĂ CORINA	AUR	GR 19	
32	DOBOS ELENA	AUR	TL 38	
33	ARTIMON DAN-CĂTĂLIN	AUR	02 AR	
34	Vălcovici Floarea Bogdan	AUR	03 AG	
35	Mohamed Murad	AUR	14 CT	
36	Bogdan Teodor	AUR	06 BIH	
37	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	18 Galați	
38	PUSCĂȘU PETRE	AUR	31 PH	

LISTA
SUSTINĂTORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE „Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale”

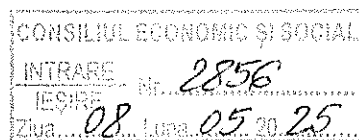
Nr.crt	Nume și Prenume Deputat	Grup Parlamentar	Circumscripție Electorală	Semnătura
39	RADU FABIAN CRISTIAN	AUR	34 SB	
40	MUSAT ADAM-LUCIAN	AUR	33 SS	
41	GHEORGHE IONEL	AUR	17 DJ	
42	GABRIEL VELICU	AUR	37 JU	
43	FLOREA GABRIEL	AUR	36 TR	
44	POPESCU ANTONIO GABI	AUR	40 VL	
45	GHEORGHE MIRAI CARMAN	AUR	12 CL	
46	HARISTU COSMIN	AUR	17 CT	
47	IAGAR NICOLICA	AUR	32 SM	
48	Lucian Florin Păcășu	AUR	35 SV	
49	POPVICI FLORIN CORNEL	AUR	37 TM	
50	GHERASIN LAURA	AUR.	39. VB	
51	Neștea Petru	AUR	35 SV	
52	BARSTAV TIBERIU	AUR	22 HD	
53	NEAMTU MIHAIL	AUR	05 BH	
54	MIMDRESCU MIC.	AUR.	40 VL.	
55	MICHA SMUEL-VIRGIL	AUR	17 CS	
56.	CIRLIGEAHU ARIADHA-ELEHA	A.U.R.	07 BOTOSANI	

LISTA
SUSȚINĂTORILOR PROPUNERII LEGISLATIVE „Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale ”

Nr.crt	Nume și Prenume Senator	Grup Parlamentar	Circumscripție Electorală	Semnătura
1	Paroasea Teofil	AUR	2	
2	IACOB C. CIPRIAN	AUR	16	
3	Stefan Geamăner	AUR	43	
4	Costin VĂNȚU	AUR	28	
5	CHELAR COSMIN	AUR	26	
6	CONȘTANȚA RĂDULESCU	AUR	18	
7	Sandra M. Ibrăilescu	AUR	20	
8	LUMINIȚA PAUCEAN FERNANDES	AUR	34	
9	PETRE GEORGE	AUR	30	
10	STOICA CĂRIANȚĂ	A.U.R.	37 TM	
11	MEGALI CORNELIU	AUR	41 VA	
12	Laurențiu Păun	AUR	31 PH	
13	CHELARU MIRON	AUR	3 AP	
14	BOARCEAN DOINA	AUR	8 B.V. C	
15	VLĂDU NICOLAE	AUR	14 CT	
16	STREBA MIHAELA	AUR	12 B	
17	LAURIC SORIN	AUR	29 XT	
18	SPĂU NIMITRU	AUR	40 VL	
19	Stefanescu Daniela	AUR	04 Bacău	

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senat

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Articol unic – Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale, cu excepția cazului prevăzut la art. 38 din prezenta legi.”

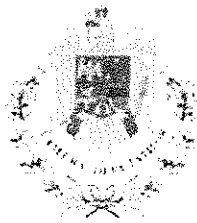
2. Articolul 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 37

(1) Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului, în limitele și cu respectarea dispozițiilor legale și constituționale.”

(2) Rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al României este validat sau invalidat de Curtea Constituțională, numai în baza probelor și conform dispozițiilor din legea pentru alegerea Președintelui României.

(3) Invalidarea oricărui tur se poate dispune numai în baza unei contestații temeinic motivate și pentru motive constând în fraude grave, nefiind posibilă atât revenirea asupra hotărârii pronunțate, cât și invalidarea din oficiu a întregului proces electoral după validarea unui tur de scrutin.”

ROMANIA

3. Articolul 38 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 38

(1) Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii, însoțite de probele pe care se întemeiază, ce se depun odată cu contestația, sub sancțiunea decăderii, se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României.

(2) Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României pot viza numai îndeplinirea condițiilor constituționale pentru existența dreptului de a fi ales ori neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru înregistrarea candidaturii.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților

Președintele Senatului